

Milyen előnyökkel járna a Tóció patak menti területek rendezése?

– Egy parkosított, füvesített, karbantartott patak esztétikai élményt nyújt.

– A parkok, játszótérek, sportlétesítmények közösségteremtő helyként és rendezvények színteréül is szolgálhatnak.

– A lakóépületek közelségében létesülő új vízfelületek és zöld felületek mikroklimatikus hatása rendkívül kedvező, jelentősen mérsékli a hőszegnapok kialakulását és azok mértékét.

– Egy rendezett környezet környezettudatos magatartásra sarkall. Hulladékgyűjtő kukák kihelyezésével, illetve a vizinövényzet túlbujánzásának megakadályozásával elérhető, hogy a szemét ne a csatornába kerüljön (ahol a rendezett meder miatt szem előtt marad a szemét), csökkentve ezzel a vízszennyezés, és adott esetben az azzal járó bűzhatás kialakulását.

– A Tóció patak rendezetté tétele maga után vonja az illegális szennyvízbevezetések felszámoltatását, ugyancsak csökkentve ezzel a kialakuló vízszennyezést és bűzhatást.

– A kialakításra kerülő víztározók, illetve egy rendezett vízfolyás biológia órák, illetve kutatások lefolytatására adhat lehetőséget.

– A kialakítani tervezett sekély víztározók téli fagy esetén természetközeli korcsolyázásra, nyári félévben madárpihenő helyként madármegfigyelésre adnak lehetőséget.

– Egy zöld övezetben kialakított játszótér természetközeli élményt nyújt a gyerekek számára, ahol a játszótéri adottságok kihasználásán felül környezetismereti

tapasztalatokat is szerezhetnek (pl. békák, piócák, vízi gerinctelenek a patakban, stb.).

– A Tóció közeli területek vonzereje megnő, közvetve növeli az ingatlanok értékét.

A projekttel kapcsolatos észrevételeit az alábbi elérhetőségeken jelezheti:

**Tiszántúli Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Vízügyi
Felügyelőség**
e-mail: tiszantuli@zoldhatosag.hu
fax.: 52-511-040

**Debreceni Egyetem,
Környezetgazdálkodási és
Környezetpolitikai Központ**
e-mail: centre@envm.unideb.hu

Szeretnénk tudni, Önnek mi a véleménye, javaslata.

A mi városunk, a mi patakunk.

**Aqua-Add projekt
a Tóció patakért**

Aqua-Add a Tóció patakért

Tóció patak ma

Hol az eső sem jár...

Jelenleg a Tócióról kialakult általános vélemény igen megosztott a lakosok körében függően attól, hogy a patak melyik szakasza érinti közvetlenül a lakó-, illetve életterületet.

A Tóció Debrecentől északra ered (Zám magasságában), Józsián keresztül érkezik városunkba és annak nyugati oldalán fut végig, majd a Köselybe torkollik. Hossza 26 km, melyből a középső 20 km-es szakasza fut a város belterületén.

A Tócióról általánosságban elmondható, hogy vízjárása erősen időjárásfüggő. A változó vízszint jellemzően befolyásolja a víz minőségét, kisebb vízállás mellett a vízben kedvezőtlen, akár bűzhatással járó biológiai folyamatok mehetnek végbe, ami a lakosok életminőségére is hatással van. Mindazonáltal a Tóció medrét az önkormányzatnak sikerült évek óta olyan állapotban megtartani, hogy az elmúlt időszak jelentős csapadékmennyiséget hozó éveiben a város nyugati részén belvízelöntések nem jelentkeztek, a vizek elvezetése megoldott volt.

Tóció patak 2012. évben

2012. évi Teszedd akció

A Tóció megbecsülésében tapasztalt fekete folt, hogy a lakosság a partszegélyt és a medret több szakaszon személtlerakó helynek használja az emberi érdeklődés és igényesség peremére szorítva ezzel Debrecen felszíni vízfolyását.

Tülburjánzott növényzet

Nem kell ennek így lennie! Nem is volt mindig így.

A Tóció termékeny melléke már az őskorban is lakott hely volt. Bővizűsége a középkorban mondaszerű: olyan bő vízzel fakadt, hogy a Zeleméri-pusztán a debreceniek malomkövekkel tömték el, nehogy elpusztítsa városukat. Az egykor halban, vadban gazdag, erdőtől is árnyékolta és védett Tóció partján a 18. században két vízimalom is örölt. Környékén kb. 2000 évvel ezelőtt virágzó agyagipar fejlődött ki.

Ma a Tóció sekély vizű, tocsogós, tipikus alföldi ér. Debrecen városrendezési törekvései között jó példát mutat a Liget lakóparkban a Tóción és környezetében végrehajtott fejlesztés.

Jogos emberi igény azonban, hogy a fejlesztések a patakkal érintett többi városrészre is kiterjedjenek.

Debrecen város magisztrátusi jegyzőkönyve így említi először a XVI. században a Tócióskertet:
„1554/497/6. 1554. március 13. „A tanács elrendelte, hogy senki idegen ne merjen a Tóció (Totzo) mocsárban halászni és a város lakói közül is senki a bíró pecsétje nélkül.”

Európai uniós lehetőség a Tóció rendezésére

Az Európai Unió életre hívta az Aqua-Add projektet, melynek fő célkitűzése hogy mind környezeti, társadalmi és gazdasági értelemben javítsa a vízgazdálkodással kapcsolatos tevékenységeket a helyi/városi és regionális területi tervezésben, fejlesztésben.

A 2012. és 2014. között zajló nemzetközi programban Magyarországon a Debreceni Egyetem Környezetgazdálkodási és Környezetpolitikai Központja és a Debrecen-i székhelyű Tiszántúli Környezetvédelmi,

Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség vesz részt. A projekt arra keres megoldásokat, hogy hogyan lehetne a Tóciót állandó vízfolyású patakká alakítani, hogyan lehetne a lehető legjobban gazdálkodva a levezetendő vizekkel és a környezeti adottságokkal tavak, víztározók kialakításával javítani a környezet minőségét. A projekt egy esettanulmány készítésével zárul. *A Tóció rendbe tétele számos előnyt jelentene.*

Liget lakópark

Liget

Egy lakókörnyezetbe illesztett, gondozott zöld övezet kialakítása hangulat és közérzet javító hatással bír a lakosok számára, a kiépített infrastruktúra (park, padok,

hulladékgyűjtő kukák, kerékpárút, stb.) javítja az ott lakó emberek életminőségét, szépérzékét és igényességét, mindemellett környezetbarát magatartásra is nevel, hisz egy olyan közegben, ahol kiépült a szervezett hulladékgyűjtés, egy parkosított, gondozott térben az ember nagyobb motivációt érez ennek az állapotnak a megőrzéséhez.

Javasolt fejlesztések

A Tóció mentén rendelkezésre álló, helyenként kiterjedt területek több elképzelésnek is teret adhatnak. A vízgazdálkodási viszonyok rendezése, a Tóció patak folyamatos vízellátásának biztosítása kulcskérdés.

Az elképzelésekben szereplő duzzasztók, meder és oldaltározók kialakítása indokolt, melyek segítségével az éves csapadékvíz visszatartható, a víztározó jóléti tóként jelenne meg a lakókörnyezetben, az ökológiai, biológiai folyamatoknak állandó teret biztosítva.

Ilyennek szeretnénk...

Fejlesztési elképzelések részei:

- a patak partjának erdősítése, parkosítása pihenőterek, padok kihelyezésével,
- játszótér létesítése,
- kerékpárút kiépítése összekötve a Liget-lakóparkot a Tócióskerttel,
- futópálya kiépítése,
- szabadtéri sportolás lehetőségeinek megteremtése - szabad zöld felület (pl. nordic walking, utcai konditerem, kosárlabda -, futball pálya),
- kutyafuttató kialakítása,

- a patak mentén tanösvény kijelölése a helyi természeti értékeket bemutató ismeretterjesztő táblák állításával,
- KRESZ-park kialakítása,
- kalandpark,
- kihelyezett mesterséges madár-, denevérodú, stb.